

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobce: **M. B.**, bytem [adresa],
zastoupeného JUDr. Viktorem Bradáčem, advokátem se sídlem Ovocný trh
573/12, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**

se sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2016, č. j.: MHMP 718490/2016,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru stavebního řádu (dále jen „žalovaný“) označeného v záhlaví, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4, odboru stavebního (dále jen „stavební úřad“) ze dne 4. 3. 2016, sp. zn. P4/003749/16/OST/OLJO, č. j. P4/033338/16/OST/OLJO. Stavební úřad uvedeným rozhodnutím uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 178 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), kterého se žalobce dopustil tím, že v červnu roku 2015 provedl stavbu oplocení na pozemku parc. č. XXX/X v k. ú. Hodkovičky při hranici s pozemky XXX/X (v délce 32,25 m) a parc. č. XXX/X (v délce 26,32 m), a na pozemku parc. č. XXX/X při hranici s pozemky parc. č. XXX/X (v délce 27,96 m) a parc. č. XXXX/X (v délce 71,07 m), všechny uvedené pozemky v k. ú. Hodkovičky, a to bez územního souhlasu vyžadovaného stavebním zákonem. Za uvedený přestupek stavební úřad uložil žalobci pokutu podle § 178 odst. 3

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

písm. c) stavebního zákona ve výši 20 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Z předloženého správního spisu vyplývají tyto pro věc rozhodné skutečnosti:
3. Dne 15. 7. 2015 se konala kontrolní prohlídka ve smyslu § 132 ve spojení s § 133 stavebního zákona na stavbě oplocení na hranici pozemků parc. č. XXX/X, XXX/X a XXX/X v k. ú. Hodkovičky. Účelem kontrolní prohlídky mělo být zjištění, zda stavba oplocení byla provedena v souladu s rozhodnutím či jiným opatřením stavebního úřadu. Ze zprávy z kontrolní prohlídky založené na protokolu z provedené kontrolní prohlídky vyplývá, že na pozemku parc. č. XXX/X při hranici s pozemky parc. č. XXX/X a XXX/X, a na pozemku parc. č. XXX/X při hranici s pozemky parc. č. XXXX/X a XXXX/X v k. ú. Hodkovičky byla realizována stavba oplocení. Oplocení je tvořeno ocelovými sloupky výšky 200 cm zařazenými do země a drátěným pletivem výšky 180 cm. Oplocení je realizováno i přes komunikaci Vltavanů, která je v šířce 32 m rozdělena dvěma ploty stejného tvaru. Pouze sloupky na komunikaci mají patky, přes které je sloupek připevněn šrouby k vozovce. Na severní straně pozemku v oplocení na komunikaci Vltavanů jsou umístěna jednokřídlá vrata šířky 280 cm a výšky 190 cm. Vrata jsou tvořena ocelovým rámem s drátěnou výplní. Žalobce k tomu při prohlídce na dotaz stavebního úřadu uvedl, že oplocení realizoval cca. v červnu 2015 z důvodu nebezpečí pádu stromů na pozemcích a bude zde do doby, dokud toto nebezpečí nepomine. Nové oplocení je pouze přes komunikaci Vltavanů. V ostatní části oplocení je pouze nahrazeno původní oplocení ve stejné trase a ze stejného materiálu (Zpráva z kontrolní prohlídky ze dne 5. 8. 2015 + protokol ze dne 15. 7. 2015).
4. Stavební úřad poté vyzval žalobce výzvou ze dne 7. 8. 2015, aby ve stanovené lhůtě předložil geometrický plán zaměření stavby oplocení, z něhož bude patrné, na kterých pozemcích se nově provedené oplocení nachází, neboť žalobce tvrdil, že nově provedené oplocení je pouze přes komunikaci Vltavanů, a jinak je provedeno ve stávající trase.
5. Na tuto výzvu žalobce nejdříve reagoval doplněním doručeným stavebnímu úřadu dne 18. 9. 2015, jehož přílohou bylo „*Zaměření skutečného provedení stavby oplocení k. ú. Hodkovičky*“, nedatované, zpracované M. K. Toto doplnění stavební úřad neakceptoval, neboť nesplňovalo požadavky původní výzvy ze dne 7. 8. 2015; z předloženého zaměření nebylo možno určit, na kterých pozemcích se oplocení nachází, délky jednotlivých částí oplocení, ani vzdálenost oplocení od sousedních pozemků a dokument ani nebyl opatřen razítkem oprávněného zeměměřičského inženýra. Žalobce poté dne 9. 12. 2015 předložil podrobnější „*Technickou zprávu – Vytyčení pozemků a kontrolní zaměření oplocení*“ ze dne 27. 11. 2015, zpracovanou Ing. K. F. ze společnosti AGK, s. r. o.
6. Podle Zprávy z kontrolní prohlídky ze dne 30. 12. 2015, jakož i předchozí Zprávy ze dne 5. 8. 2015, žalobce dosud nepožádal příslušný orgán o povolení ke kácení dřevin, ve správním archivu Úřadu městské části Praha 4 nebylo nalezeno žádné rozhodnutí či jiné opatření stavebního úřadu, dle kterého by na hranicích výše uvedených pozemků bylo v minulosti realizováno oplocení.
7. Dne 12. 1. 2016 stavební úřad oznámil žalobci zahájení řízení o přestupku podle § 178 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, a současně žalobce předvolal k ústnímu jednání. Z protokolu o ústním jednání ze dne 3. 2. 2016, sp. zn. P4/0037749/16/OST/OLJO, vyplývá, že žalobce při ústním jednání mimo jiné uvedl, že „*oplocení z části postavil nové (vyjma části oplocení viz projektová dokumentace skutečného zaměření)*“. Staré oplocení musel nahradit

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

novým z důvodu zrelého materiálu původního oplocení. Tím, že obnovoval původní plot, neuvědomil si, že je zapotřebí nový územní souhlas. Dále poukázal na to, že odbor dopravy mu vyhověl uzavřít silnici z důvodu nebezpečí pádů stromů. Tak provedl oplocení na silnici a navázal z jedné strany na stávající oplocení a z druhé strany na obnovené oplocení. Oplocení na silnici i oplocení, které mu je vytýkáno, provedl současně v červnu 2015. Provedl ho opravdu s tím, že chtěl chránit lidské zdraví a předcházet škodám na majetku. Provedením oplocení nezpůsobil nikomu žádnou újmu. Žalobce při ústním jednání před stavebním úřadem navrhl řízení zastavit s tím, že bude žádat o dodatečné povolení stavby. Žalobce dále při ústním jednání založil do správního spisu „Zprávu ke stavu pozemků x (část) a x v k. ú. Hodkovičky, Praha“ ze dne 12. 2. 2015, zpracovanou V. Ch. – zahradnické služby, (dále jen „zpráva ke stavu pozemků ze dne 12. 2. 2015“) a další fotodokumentaci. Z této zprávy vyplývá, že pozemky žalobce jsou dlouhodobě bez údržby, znečištěné odpadem a zarostlé bylinným, keřovým i stromovým patrem. Vyžadují důkladnou údržbu, tj. úklid komunálního a stavebního odpadu, odstranění ruderního porostu a likvidaci neperspektivních a hlavně rizikových dřevin. Zpracovatel zprávy taktéž doporučil, aby s ohledem na rizika údržbových prací bylo zváženo uzavření vozovky po dobu revitalizace uvedených parcel.

8. Dne 8. 2. 2016 vyzval stavební úřad žalobce k seznámení se s podklady rozhodnutí. Výzva byla žalobci prostřednictvím jeho zástupce doručena téhož dne. Na tuto výzvu však žalobce žádným způsobem nereagoval. Poté vydal stavební úřad rozhodnutí ze dne 4. 3. 2016, kterým žalobce uznal vinným z projednávaného přestupku.
9. Stavební úřad v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce v průběhu řízení nijak nevyvracel skutečnost, že danou stavbu provedl bez zákonem vyžadovaného územního souhlasu. Oplocení je stavbou, která podle § 103 odst. 1 písm. e) bodu 14 stavebního zákona nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení. Avšak každá stavba, která není uvedena v § 79 odst. 2 stavebního zákona, musí být umístěna. Předmětná stavba není uvedena v § 79 odst. 2 citovaného zákona, a proto musí být umístěna. Žalobce však o územní souhlas nepožádal, a proto nemohl stavební úřad posoudit žalobcův stavební záměr.
10. Stavební úřad neuvěřil tvrzení žalobce, že z důvodu nestability stromů na uvedených pozemcích provedl oplocení pouze se záměrem ochrany lidského zdraví a předcházení škodám na majetku. Pro stavební úřad bylo právně relevantní pouze to, že žalobce provedl stavbu bez územního souhlasu, čímž porušil veřejný zájem na tom, aby zamýšlená stavba byla nejdříve podrobena kontrole stavebního úřadu. Odpovědnosti za toto protiprávní jednání se zprostit nelze. Z žalobcem předložené Zprávy ke stavu pozemků ze dne 12. 2. 2015, zpracované V. Ch., zahradnické služby, vyplývá, že pozemky ve vlastnictví žalobce jsou dlouhodobě bez údržby, zarostlé bylinným, keřovým i stromovým patrem, a že pozemky vyžadují důkladnou údržbu. Tuto skutečnost tak žalobce věděl již od února 2015, přesto žádost o vydání územního souhlasu k provedení oplocení nepodal. S odkazem na rozhodnutí příslušných orgánů státní správy k tomu stavební úřad konstatoval, že oplocení bylo umístěno na pozemcích, které jsou v ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně Praha – Podolí, které bylo stanoveno odborem vodního a lesního hospodářství, energetiky a zemědělství Národního výboru hl. m. Prahy rozhodnutím ze dne 17. 12. 1985 a navazujícími rozhodnutími, a současně v záplavovém území Vltavy pro Q₁₀₀, stanoveném v příslušné části územního plánu hlavního města Prahy a příslušným vodoprávním úřadem. Stavební úřad tak posoudil jednání žalobce jako stavební nekázeň a též jako

ohrožení veřejného zájmu chráněného zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

11. Pokud jde o výši uložené sankce, stavební úřad zohlednil míru zavinění, osobu žalobce, vznik škodlivého následku a míru společenské škodlivosti. K tomu přihlédl ke skutečnosti, že v rámci působnosti stavebního úřadu jde o první porušení zákonem stanovených povinností žalobcem, že žalobce toto jednání nepopíral a chtěl uvést věc do souladu se zákonem a při tom náležitě spolupracovat se stavebním úřadem, a také k okolnostem, které žalobce vedly k vytýkanému protiprávnímu jednání. Na druhé straně však stavební úřad zohlednil, že žalobce umístil oplocení jak v ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně, tak v záplavovém území Vltavy. Dle stavebního úřadu byla žalobci uložena pokuta přiměřená způsobu, rozsahu a době protiprávního jednání, a to hluboko při dolní hranici zákonem stanovené sazby, kterou bylo možno uložit až do výše 500 000 Kč. Sankce v uložené výši (20 000 Kč) je tak dle stavebního úřadu zcela přiměřená a měla by působit zejména preventivně proti budoucímu protiprávnímu jednání žalobce.
12. Žalovaný rozhodnutí stavebního úřadu v plném rozsahu potvrdil. Podle žalovaného je ve věci nesporné, že skutková podstata přestupku spočívající v provedení stavby bez územního souhlasu byla v daném případě naplněna. Nic na tom dle žalovaného nemění ani žalobcem tvrzená polehčující okolnost, že stavbu oplocení provedl v dobré víře, že pouhé doplnění či navázání na staré oplocení nevyžaduje vydání nového povolení, resp. územního souhlasu. Žalovaný k tomu konstatoval, že takové posouzení nemůže učinit sám stavebník. Navíc, žalobce toto své tvrzení v průběhu řízení nedoložil relevantním důkazem. Vzhledem k tomu, že stavební úřad stavbu oplocení posuzuje jako stavbu nově provedenou, lze dovodit, že ani v jeho archivní dokumentaci se žádné doklady potvrzující tuto skutečnost nenacházejí.
13. Žalovaný se dále zcela ztotožnil s argumentací stavebního úřadu, že žalobce minimálně od února 2015 věděl, že je třeba provést údržbu jeho pozemků, včetně porostů na nich, a žalobce tak mohl nejen řešit uzavírku komunikace, ale i pokácení rizikových dřevin, a v případě provedení oplocení pro snížení rizika ohrožení požádat stavební úřad o vydání územního souhlasu, anebo přinejmenším s ním tuto věc zkonzultovat a o této podmínce pro realizaci stavby se tak dozvědět. Dále žalovaný upozornil, že předmětná stavba není stavbou, kterou by bylo možné umístit v záplavovém území kategorie C – průtočná (pozemek parc. č. XXX/X), kde obecně nelze umísťovat ani stavby dočasné, ani v záplavovém území kategorie B – neprůtočná (pozemek parc. č. XXX/X), neboť se nejedná o dostavbu stavební mezery. Navíc je předmětná stavba umístěna v ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně. Stejně jako stavební úřad považoval žalovaný tyto skutečnosti za zásah do veřejného zájmu, k němuž bylo nutno při uložení sankce přihlédnout.
14. Odůvodnění výše uložené sankce stavebním úřadem považoval žalovaný za dostatečné, adekvátně odpovídající namítaným polehčujícím skutečnostem, tak i objektivně existujícím výše popsáním přitěžujícím okolnostem. Žalovaný přitom neshledal důvody pro upuštění od potrestání s ohledem na odrazující funkci trestu. Výše postihu přitom obecně nemůže být tak nízká, že by naprosto pozbyla preventivního účinku vůči všem ostatním, či aby avizovala, že se jim takové jednání dokonce vyplatí, ale ani tak vysoká, aby měla likvidační charakter. Žalovaný uzavřel, že výše uložené pokuty odpovídá jednak požadavkům § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), a současně není tak vysoká, aby významně zasáhla do finančních poměrů žalobce. Dle žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

rozhodnutí v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád vychází z úplně zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

II. Žaloba

15. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž nesouhlasil s posouzením viny a výše pokuty.
16. V *prvním žalobním bodu* uvedl argumentaci k posouzení viny za přestupek žalobce, kdy nepopřel, že oplocení na uvedených pozemcích postavil, avšak nikoli bez řádného důvodu. Na jeho pozemcích se totiž nachází úzký pruh území, který prochází jeho středem a je pokrytý asfaltovým povrchem. Pozemek není po celém obvodu oplocen a původní oplocení se jako celek nedochovalo, proto se asfaltový povrch postupně stal veřejně přístupným a přes pozemek žalobce spontánně vznikl silniční provoz. Vzhledem k tomu, že se na pozemcích nachází vysoké stromy, jimž dle dendrologického posudku (Poznámka soudu – míněna Zpráva o stavu pozemků) hrozí zničení větví nebo dokonce celých stromů, užívání soukromého pozemku žalobce parc. č. XXX/X veřejností není bezpečné, k tomu žalobce dendrologický posudek ve správním řízení předložil. Proto bylo nutno zamezit v přístupu na tento pozemek ze všech stran. Provedení oplocení tak bylo vedeno snahou preventivní povinnosti žalobce podle občanského zákoníku. Žalobce již před zahájením správního řízení obdržel povolení silničního správního úřadu k provedení uzavírky komunikace Vltavanů na dobu od 4. 6. 2015 z důvodu problematického stavu vzrostlých stromů a dřevin nacházejících se na jeho pozemcích. Správní orgány s podivem na toto nebezpečí nebraly žádný ohled. Novým oplocením navázal na staré oplocení, tj. doplnil chybějící oplocení, a staré oplocení obnovil. Tím, že navazoval na staré oplocení, se domníval, že *obnova a dokončení* oploceného pozemku není prováděním nové stavby podle zásady *ne bis in idem*.
17. Ke svým tvrzením žalobce navrhl jako důkaz Zprávu ke stavu pozemků ze dne 12. 2. 2015 a fotografie stromů na pozemku.
18. Ve *druhém žalobním bodu* uplatnil námitky proti výši uložené pokuty, kterou považoval za nepřiměřenou. K tomu opětovně poukázal na důvody uplatněné k zavinění za přestupek, trval na tom, že stavební úřad podcenil skutečnost, že užívání soukromého pozemku je i dle předloženého dendrologického posudku nebezpečné, přičemž žalobce má preventivní povinnosti podle občanského zákoníku. Poukázal na to, že než bylo napadené rozhodnutí vydáno, dal podnět k zahájení řízení o dodatečném povolení stavby.
19. Žalobce navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, pro případ potvrzení jeho viny navrhl, aby mu byla uložena mírnější forma sankce (např. napomenutí) nebo aby bylo upuštěno od potrestání podle § 11 odst. 3 zákona o přestupcích.

III. Vyjádření žalovaného

20. Žalovaný k žalobě ve svém vyjádření ze dne 26. 9. 2016 vesměs zopakoval pouze argumenty, které již uvedl ve svém vlastním rozhodnutí, či které byly uvedeny v rozhodnutí stavebního úřadu.
21. Dle něj je nesporné, že skutková podstata přestupku spočívající v provedení stavby bez územního souhlasu byla v případě žalobce naplněna. Upozornil, že co do délky i výšky stavby se nejedná o zanedbatelné rozměry. Žalovaný shledal úvahy stavebního úřadu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

dostatečnými a výši uložené sankce považuje za přiměřenou. Tvzení žalobce, že má prevenční povinnost podle občanského zákoníku na tom nemůže nic změnit.

22. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

23. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. Zástupce žalobce zdůraznil, že žalobce provedl oplocení v zájmu bezpečnosti a předcházení škodám, špatně se domníval, že nemusí mít územní souhlas, oplocením nikomu ani sousedním vlastníkům nevznikla újma, navrhl, a by byl žalobci přinejmenším snížen trest, za přiměřené považoval napomenutí. Zástupkyně žalovaného ke vzniku újmy uvedla, že naštěstí k újmě nedošlo, ale mohlo dojít, neboť lokalita je podle územního regulativního plánu a souvisejících právních předpisů v zátopové oblasti průtočné i neprůtočné a právě zkušenosti z povodní v předešlých letech ukázaly, že právě takové stavby komplikují situaci a ohrožují bezpečnost lidí i majetku. Na pozemcích se také nalézá ochranné pásmo vodního zdroje Praha – Podolí, veřejný zájem byl tedy ohrožen nikoli bezprostředně ale v širším měřítku. S ohledem na dobrou víru, kdy si stavebník myslel, že dostavuje plot, byla žalovaným potvrzena nízká pokuta, která je možná až do výše 500 000,- Kč. Nejednalo se o také o zanedbatelnou stavbu malého plůtku, ale o oplocení velkého pozemku, jak vyplývá z rozměrů. Soud neprovedl důkazy navržené žalobcem. Důkaz „Zpráva ke stavu pozemků x (část) a x v k. ú. Hodkovičky, Praha“ ze dne 12. 2. 2015, zpracovatele V. Ch. – zahradnické služby, soud neprovedl, neboť je součástí správního spisu. Žalobcem předložené fotografie stromů na pozemku soud neprovedl, neboť otázka stavu stromů nebyla v průběhu řízení spornou a správní spis obsahuje i jiné fotografie stromů pořízené při úřední činnosti stavebního úřadu na pozemcích žalobce, z nichž lze dovodit jejich stav. Oba důkazy jsou pro posouzení právní otázky z uvedených důvodů proto nadbytečné.
24. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 věta první s. ř. s.).
25. Žaloba není důvodná.
26. Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:
27. Podle § 178 odst. 1 písm. a) stavebního zákona ve znění účinném do 18. 9. 2016, které je relevantní pro posouzení této věci, *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 76 provede činnosti, ke kterým je třeba územní rozhodnutí nebo veřejnoprávní smlouva nebo územní souhlas anebo regulační plán.*
28. Podle § 76 odst. 1 téhož zákona *umísťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.*
29. Ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) bod 14 stavebního zákona výslovně stanoví, které stavby nevyžadují stavební povolení ani ohlášení, mezi nimi ani stavba oplocení.
30. Podle § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona v případech stavebních záměrů uvedených v § 103 postačí územní souhlas.
31. Ve vztahu k *prvnímu žalobnímu bodu* soud vyšel z nesporného skutkového stavu, podle kterého žalobce o územní souhlas na provedení stavby oplocení nepožádal, a přesto stavbu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

provedl. Z pohledu práva tak nezbyvá než konstatovat, že žalobce postupoval v rozporu s výše citovanými ustanoveními stavebního zákona a přestupku se dopustil. Stavební zákon přitom v žádném svém ustanovení nestanoví, že by se žalobce mohl za určitých podmínek zprostit odpovědnosti za tento přestupek. Proto jsou námitky žalobce, že měl k provedení stavby „řádné důvody“ z tohoto pohledu irelevantní. Žalobce ostatně své jednání přiznal.

32. Pokud žalobce namítal, že nové oplocení postavil jen z části - přes komunikaci Vltavanů - tj. „*vyjma části oplocení viz projektová dokumentace skutečného zaměření*“, a ve zbytku pouze obnovoval a doplňoval původní oplocení, je jeho tvrzení v rozporu s obsahem správního spisu. Z žalobcem předložených skutečných zaměření stavby oplocení, vypracovaných nejdříve M. K., poté podrobněji Ing. K. F., je zřejmé, že je oplocení umístěno na pozemku parc. č. XXX/X při hranici s pozemky parc. č. XXX/X a XXX/X, a pozemku parc. č. XXX/X při hranici s pozemky parc. č. XXXX/X a XXXX/X v k. ú. Hodkovičky. Zpráva z kontrolní prohlídky ze dne 30. 12. 2015 uvádí, že na daném území stavební úřad neevidoval žádné předchozí opatření či předchozí územní souhlas ke stavbě oplocení. K této skutečnosti, která byla podkladem pro vydání rozhodnutí, se mohl žalobce vyjádřit k výzvě stavebního úřadu doručené mu 8. 2. 2016, mohl toto zjištění stavebního úřadu popírat a vyvracet navrhovanými důkazy, které by potvrzovaly žalobcovo tvrzení, že v těchto částech šlo pouze o obnovení již kdysi existujícího a povoleného oplocení. Žalobce tak však neučinil a k výzvě stavebního úřadu ani jindy v průběhu správního řízení nepředložil doklad o tom, že zde existovalo původní oplocení v uvedeném rozsahu či že by již na jeho provedení byl v minulosti vydán územní souhlas či jiné opatření stavebního úřadu. Žalobce se tak ocitl v důkazní nouzi a tato skutečnost jde nutně k jeho tíži. Soud proto nemohl vejít na jeho obranu, kdy žalobce poukazoval na svou dobrou víru, že pouze „obnovoval“ staré oplocení. Pro úplnost soud uvádí, že přestupek, za nějž byl žalobce uznán vinným, se netýkal oplocení postaveného přes komunikaci Vltavanů, jak je patrné z vymezení přestupku ve výroku rozhodnutí stavebního úřadu.
33. Pokud žalobce dále poukazoval na Zprávu ke stavu pozemků ze dne 12. 2. 2015 a fotografie stromů na pozemku, z nichž má vyplývat havarijní stav stromů a nebezpečí jejich zničení nebo pádu, soud k tomu uvádí, že povinnost předcházet škodám ve smyslu občanského zákoníku, jako soukromoprávního předpisu, žalobce nezavazuje povinnosti dodržovat také předpisy veřejného práva, zde stavebního zákona, tedy povinnost postupovat při budování nebo odstraňování staveb či porostu v součinnosti se stavebním úřadem, příp. dalším příslušným správním úřadem.
34. Soud velmi citlivě vnímá důvody, které žalobce vedly k tomu, aby zabezpečil průchod a průjezd přes pozemky, na kterých vystavěl oplocení, ale tyto důvody nemohou postačovat k tomu, aby se vyvinil ze skutku, kterého se dopustil a který byl podle závěru soudu právem sankcionován stavebním úřadem a potvrzen žalovaným. Důvody, které žalobce k jeho protiprávnímu jednání vedly, nalézací správní orgán i žalovaný vzali v úvahu při ukládání pokuty a uložili ji i proto při samé dolní hranici, jak bude pojednáno níže. Oba správní orgány všechny důvody pečlivě uvážily spolu s podklady, které jsou ve spisovém materiálu založeny a uvedly, proč tak žalobce činit neměl, tím spíše, že již od února 2015, kdy je datována Zpráva o stavu pozemků, o špatném stavu porostu na svých pozemcích věděl, a přesto se na stavební úřad s dotazem, jak postupovat neobrátil. Podle stanoviska soudu stavební úřad i žalovaný posoudili skutek žalobce v souladu se zákonem a důvody, které žalobce uváděl na svou obranu, velmi pečlivě zhodnotili a vešli na ně při ukládání pokuty. Jinými slovy, soud je zřejmý úmysl žalobce předejít provedením stavby oplocení

vzniku škody na majetku či zdraví a životech lidí, avšak i tuto činnost byl žalobce povinen učinit v souladu s postupy, které zákon pro tyto situace předvídá.

35. Soud proto uzavírá, že tyto námitky nejsou důvodné.
36. Soud se dále zabýval *druhou žalobní námitkou* stran nepřiměřenosti výše uložené pokuty.
37. Ustanovení § 178 odst. 3 písm. c) stavebního zákona stanoví, že jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), lze uložit pokutu do 500 000 Kč. Citovaný zákon již nestanoví konkrétní kritéria, která je správní orgán povinen při ukládání sankce zohledňovat. V tomto ohledu je nutno použít obecné ustanovení tehdy účinného a již neplatného zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v § 12 odst. 1, podle kterého *při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.*
38. Soud z obsahu odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zjistil, že stavební úřad a žalovaný zohlednili všechny z uvedených kritérií dostatečně a přezkoumatelným způsobem. Závažnost přestupku spatřovali zejména v tom, že jde o pozemky nacházející se na specifickém území, tj. území, které je jednak ohroženo záplavami a jednak je ochranným pásmem vodního zdroje. Závažnost, resp. společenskou škodlivost přestupku vymezil i sám zákonodárce horní hranicí sazby, kterou lze za tento přestupek obecně uložit. Míru zavinění identifikovaly správní orgány jako nevědomou nedbalost, tedy nejmírnější z forem zavinění. Pokud jde o způsob a okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán, správní orgány uvedly, že šlo o stavbu nezanedbatelných rozměrů (v celkové délce 99,03 m a ve výšce 180 – 200 cm), přesto si žalobce nezaopatřil potřebný souhlas stavebního úřadu. Pohnutky žalobce, které sám uváděl, tj. předcházení škodám na majetku a zdraví či životech lidí, správní orgány neakceptovaly, neboť v průběhu správního řízení ověřily, že žalobce dosud nepodal žádost o povolení ke kácení dřevin, před kterými měl v úmyslu veřejnost i svůj majetek chránit. Správní orgány dále zohlednily osobu žalobce a přihlédly ke skutečnosti, že žalobce dosud nebyl v rámci působnosti stavebního úřadu nijak správně-právně postižen, a dále, že své protiprávní jednání nepopíral, že se stavebním úřadem aktivně spolupracoval a byl ochoten uvést věc do souladu se zákonem. Negativní následky se v příčinné souvislosti s jednáním žalobce neprojevily, ač neexistence negativních následků není znakem dané skutkové podstaty, ani nebyla zákonodárcem určena jako důvod pro liberaci z odpovědnosti za daný přestupek. Proto tato skutečnost sama o sobě nemůže být důvodem k upuštění od potrestání, a tuto skutečnost tak správní orgány zohlednily ve výši uložené sankce.
39. Sankce byla uložena při samotné dolní hranici sazby, kterou bylo možno za daný přestupek uložit (do 500 000 Kč), a to ve výši 20 000 Kč, což činí pouhé 4 % z uvedené sazby. Vzhledem k závažnosti spáchaného přestupku, kterou správní orgány dostatečně a srozumitelně odůvodnily, soud uvádí, že uloženou pokutu neshledal nepřiměřenou či uloženou v rozporu se zákonem a pravidly pro ukládání sankcí.
40. Za těchto okolností soud neshledal ani prostor pro moderaci uložené pokuty podle § 78 odst. 2 s. ř. s. Obecně je třeba uvést, že soud při přezkoumávání rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta za správní delikt, nehodnotí spravedlivost pokuty, nýbrž pouze zkoumá, zda byly splněny podmínky pro její uložení, zda správní orgán srozumitelně odůvodnil její výši zvolenou ze zákonného rozmezí a zda celkově dbal mezi správního uvážení stanovených mu zákonem (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 47/2004-87).

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a nutně v sobě musí obsahovat i represivní složku. Jedině pokuta, která znamená pro obviněného odpovídající újmu, může dosáhnout svého cíle. Moderační právo soudu upravené v § 78 odst. 2 s. ř. s., tj. možnost upustit od potrestání či snížit postih, má proto místo toliko tam, kde jde o postih *zjevně* nepřiměřený (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, č. j. 10 Ca 250/2003-48, č. 560/2005 Sb. NSS). Při úvaze o tom, zda se v konkrétním případě jedná o sankci zjevně nepřiměřenou, je nutno přihlídnout ke všem okolnostem dané věci. Kromě povahy jednání, za něž je pokuta ukládána, nelze nepřihlídnout také k zákonem stanovené horní hranici výše pokuty, kterou je vyjádřena též závažnost protiprávního jednání. Pokud by tomu tak nebylo, ztratila by právní úprava v tomto ohledu smysl, neboť by zákonem stanoveného rozpětí nebylo možné využít z důvodu tvrzených nedostatečných majetkových poměrů. V situaci, kdy od počátku řízení nebylo sporu o tom, že žalobce se dopustil jednání, které naplnilo znaky přestupku podle § 178 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, a dále v situaci, kdy žalobce nikdy ani netvrdil likvidační charakter uložené pokuty, kdy nepřiměřenost uložené pokuty odůvodňoval pouze skutkovými okolnostmi, které považoval za polehčující a na základě kterých se cítil být oprávněn danou stavbu provést bez územního souhlasu, nelze mluvit o zjevně nepřiměřeném postihu. Vzhledem k posouzení výše uvedených kritérií pro uložení sankce a jejich odůvodnění v napadeném rozhodnutí, resp. rozhodnutí stavebního úřadu, nelze považovat uloženou pokutu za zjevně nepřiměřenou. Pro úplnost soud uvádí, že trest napomenutím ust. § 178 odst. 3 písm. c) stavebního zákona nepředpokládá a s ohledem na poměr speciality stavebního zákona ve vztahu k zákonu o přestupcích v dané věci, nemohly správní orgány podle zákona o přestupcích postupovat.

41. Pro úplnost soud dodává, že dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, ve kterém je pojednáno o přihlížení k osobním a majetkovým poměrům pachatele přestupku či jiného správního deliktu, se předpokládá určitá součinnost pachatele k případnému zjištění jeho osobních a majetkových poměrů a bude záležet především na jeho aktivitě, aby správnímu orgánu poskytl základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doložil. Pokud správní orgán nemá podstatné indicie o tom, že by pokuta mohla být likvidační, nemusí vždy provádět zjišťování osobních a majetkových poměrů, leda by byla výše pokuty sama o sobě tak značná, že by na první pohled mohla být likvidační pro většinu dotčených subjektů, nebo by to jednoznačně vyplývalo z jiných okolností správního řízení. Tak tomu ale v projednávané věci nebylo, správní orgány neměly indicie o možném likvidačním účinku pokuty na žalobce, nadto je pokuta 20 000,- Kč z možné výměry 500 000,- Kč uložena při samé dolní hranici a s přihlédnutím k tomu, že pokuta musí plnit též prevenční a výchovnou funkci, je pokutou přiměřenou.
42. Ani tato námitka proto není opodstatněná.

V. Závěr a náklady řízení

43. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud žalobu jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci úspěch neměl, žalovanému správnímu orgánu, který byl procesně úspěšný, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost **ve lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na hlavní straně jeho internetových stránek www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 17. října 2018

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu